

CO-OPERATION FOR
INTEGRATED DEVELOPMENT

JAARVERSLAG 2009

Stichting CID Ghana Nederland

Inhoud

Voorwoord	3
1 Stichting CID Ghana Nederland.....	4
1.1 Algemeen.....	4
1.2 Stichting CID Ghana Nederland.....	4
1.3 Visie en werkwijze van CID Ghana	4
1.4 Contactgegevens	5
2 Projecten in 2009.....	6
2.1 Water- en sanitatieprojecten	7
2.2 Marcel van der Houwen Computerschool	8
2.3 Microkrediet programma	9
2.3.1 Sheabutter project	9
2.4 Sponsorprogramma voor schoolkinderen.....	10
3 Vrijwilligers	11
3.1 Werving	11
3.2 Aantallen en werkplekken.....	11
4 Communicatie en fondsenwerving	13
4.1 Ervaar Ghana	13
4.2 Jaarlijkse reünie	13
4.3 Overzicht van activiteiten in 2009.....	13
5 Blik op de toekomst	14
5.1 Microkredieten; professionalisering en schaalvergroting.....	14
5.2 Computerschool; op naar mobiliteit	14

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag van Stichting CID Ghana Nederland. Dat betekent voor ons dat we weer een jaar vol passie en enthousiasme gewerkt hebben aan het realiseren van onze doel: het verstevigen van de positie van achtergestelde dorpen in het noorden van Ghana. Dat betekent ook een aantal hoogtepunten, zoals de jaarlijkse reünie voor vrijwilligers en vrienden van CID Ghana, dit jaar in Amsterdam, een vruchtbare AGM en mooie nieuwe relaties en donateurs .

Dit alles doen wij niet alleen in Nederland, België, Ierland en Zweden. Zonder de toewijding van de staf in Ghana zou dit niet mogelijk zijn. Afgelopen jaar zagen wij in Ghana een sterk team ontstaan. Een staf met een visie en een helder plan. Hierdoor hebben wij ons volledig kunnen richten op het mogelijk maken van hun wensen en behoeften.

Wij als Nederlandse werkgroep zijn dan ook trots om dit jaarverslag te mogen presenteren, waarin wij laten zien hoe wij hebben kunnen bijdragen aan de realisatie van projecten in- en rond Tamale, Noord Ghana.

CID Ghana, Putting a smile on your face.

Ieteke Bos

Voorzitter CID Ghana Nederland

1 Stichting CID Ghana Nederland

1.1 Algemeen

CID Ghana is in 2002 opgericht vanuit de filosofie van interculturele samenwerking. Al snel groeide de stichting uit naar een projectorganisatie gericht op de ontwikkeling van arme dorpsgemeenschappen rondom Tamale (in het noorden van Ghana) en zijn er in verschillende landen (Ierland, Zweden, België en Nederland) branches opgericht ter ondersteuning van de Ghanese stichting CID Ghana.

1.2 Stichting CID Ghana Nederland

Stichting CID Ghana Nederland is opgericht in 2006. Als vrijwilligersorganisatie ondersteunt ze kleinschalige ontwikkelingsprojecten in het arme noorden van Ghana. Deze projecten komen tot stand op verzoek van dorpsgemeenschappen. Uitgaande van de wensen vanuit deze dorpsgemeenschappen ontwikkelt CID Ghana, samen met dorpscomités, de projecten verder, zoekt financiële middelen en zet waar nodig en mogelijk vrijwilligers uit Europa in om een deel van de projecten uit te voeren. CID Ghana heeft daartoe de beschikking over een bescheiden kantoor in Tamale, vanwaar uit een kleine professionele staf werkzaam is.

De staf is verantwoordelijk voor het ontwikkelen, implementeren, monitoren en evalueren van de projecten. Zij onderhoudt rechtstreeks contact met partners in Nederland en een viertal andere Europese landen. Stichting CID Ghana Nederland ondersteunt het werk van de staf in Noord Ghana middels advies bij vragen op het terrein van project – en organisatieontwikkeling, fondsenwerving en werving en selectie van vrijwilligers voor haar projecten.

1.3 Visie en werkwijze van CID Ghana

Het opzetten van projecten vanuit de wensen van de dorpsgemeenschappen en te ontwikkelen samen met deze dorpsgemeenschappen is leidend in de werkwijze van CID Ghana. De lokale bevolking leert hiermee zelf zijn leefomstandigheden structureel te verbeteren. Duurzaamheid van de projecten, het duurzaam tot ontwikkeling brengen van het platteland in Noord Ghana en de actieve participatie van de betrokken bewoners staan steeds centraal. Speciale aandacht gaat uit naar ondersteuning van vrouwen, vanwege hun achtergestelde positie, en hun verantwoordelijkheid voor de opvoeding en de gezondheid van hun kinderen.

Samen met dorpscomités, lokale partners en overheid ontwikkelt CID Ghana projecten op het gebied van vrouwen empowerment en kleinschalig ondernemen. Van onderwijs en gezondheidszorg (toegang tot schoon drink water). Investeren in deze ontwikkelingsprojecten vraagt om sponsors en fondsen.

1.4 Contactgegevens

Naam organisatie Stichting CID Ghana Nederland
Contactpersoon Ieteke Bos
Adres Waterkeringweg 143
1051 NZ Amsterdam
+31 (6) 43204737
ieteke@cidghana.org
www.cidghana.org

Bankgegevens Stichting CID Ghana Nederland
ING 4436092 te Amsterdam

CID Ghana Nederland is bij de Kamer van Koophandel geregistreerd onder nummer 30215917. CID Ghana is ANBI geregistreerd.

2 Projecten in 2009

Jaarlijks wordt er in overleg met de andere CID landen (Ierland, Zweden en België) bepaald welke projecten per land de aandacht verdienen. In Nederland is in 2009 gekozen voor de volgende projecten:

- Water- en sanitatie in Kootingly
- Marcel van der Houwen Computerschool
- Micro krediet/batik project

De bedragen die in het onderstaande schema staan komen niet altijd overeen met de totale begroting van de betreffende projecten. De reden hiervan is dat sommige projecten meerjarig zijn of zo omvangrijk zijn dat wij als Nederlandse stichting niet alleen verantwoordelijk kunnen zijn. CID Ghana Nederland bepaalt bij elke projectaanvraag wat zij als haalbaar beschouwen.

Project	Subproject	Doelbedrag CID Ghana NL	Bereikt in 2009	+ / -
Water- en sanitatie		€ 5.560,00	€ 5.282,00	- € 278,-
	Dam uitdiepen	€ 2.500,-	€ 2.465,-	- € 35,-
	Mangobomen planten	€ 350,-	€ 0,-	- € 350,-
	Renovatie omheining	€ 550,-	€ 0,-	- € 550,-
	Aanleg wasplaats	€ 350,-	€ 65,-	- € 285,-
	Bouw publiek toilet	€ 1.750	€ 2.702,-	€ 952,-
	Mondzorg	€ 60,00	€ 50,00	- € 10,-
Computer School		€ 2.000,00	€ 2.885,00	€ 885,-
TOTAAL		€ 7.560,00	€ 8.167,00	€ 607,-

Van deze 607 gaat 278 euro naar de w/s projecten. Per saldo dus 607 - 278 euro over.

Project	Doelstelling	Doelbedrag	Bereikt in 2009	+ / -
Sponsorships	10 in 2009	€ 650,00	€ 885,00	€ 235,00

2.1 Water- en sanitatieprojecten

Water koppelen aan onderwijsprojecten is een speerpunt in het beleid van CID Ghana. De organisatie ondersteunt, initieert en begeleidt de oprichting van lokale dorpscholen met goede sanitaire voorzieningen en schoon drinkwater.

Het is niet ongewoon dat jonge kinderen en met name jonge meisjes urenlang moeten lopen om water te halen. Daardoor gaan ze vaak niet naar school. Het is ook niet ongewoon dat kinderen én leerkrachten hun behoefte doen in het open veld rond de school. De vervuiling van de schoolomgeving brengt enorme gezondheidsrisico's met zich mee. Uit onderzoek blijkt dat het sterftecijfer onder kinderen drastisch daalt als scholen beschikken over goede water- en sanitaire voorzieningen. **Veilig water is levensnoodzaak.**

CID Ghana heeft zich in 2009 gericht op een aantal kleine drinkwatervoorzieningen, toiletfaciliteiten met de mogelijkheid om handen te wassen, watervoorraadtanks voor het bereiden van schoolmaaltijden, tandenpoetsen met schoon water en hygiënische speelplaatsen voor de kinderen. In samenwerking met *Ghana Health Service* wordt voorlichting gegeven aan kinderen én ouders over het belang van veilig drinkwater en de risico's van infectie bij het drinken van en wassen met vervuild water.

In het dorp **Kootingly** is in 2009 hard gewerkt aan het voltooiën van een water- en sanitatieproject. CID Ghana Nederland heeft zich in 2009 ingezet op het realiseren de volgende investeringen:

- Laatste fase van het uitdiepen van de waterdam in Kootingly. Hier is in 2008 een zand filtratiesysteem (BSF) gerealiseerd waardoor 1000 bewoners toegang hebben tot schoon drinkwater. Door de bodemgesteldheid is het slaan van putten hier onmogelijk. De aanleg van een leidingwaternet is verre toekomstmuziek. Het opvangen en bewaren van regenwater is de enige mogelijkheid om in de drinkwaterbehoefte te voorzien. Het verder uitdiepen van de dam moet de beschikbaarheid van veilig drinkwater gedurende het gehele jaar mogelijk maken.

- Planten van mangobomen rond de waterdam om de grond rond de dam vochtig te houden en het zonlicht te filteren om verdamping tegen te gaan. De opbrengst van de mango's zal door de dorpsgemeenschap worden gebruikt voor onderhoud aan de dam en het BSF systeem.
- Renovatie van de bestaande omheining rond de waterdam om te voorkomen dat mensen en dieren het water ingaan en bevuilden.
- De aanleg van een wasplaats voor vrouwen nabij het BSF systeem. Hierdoor kunnen vrouwen op een hygiënische manier wassen en het drinkwater niet bevuilden.
- De bouw van een publiek toilet voor de gemeenschap en de opvang van regenwater voor het wassen van de handen. Hiermee wil CID Ghana de hygiënische omstandigheden in het dorp verbeteren.
- Mondzorg voor de basisscholen in Kootingly en het aangrenzende dorp.

2.2 Marcel van der Houwen Computerschool

In en rondom de stad Tamale zijn veel kleine commerciële computerscholen. De meeste leerlingen en studenten kunnen de hoge kosten niet betalen en zijn zo verstoken van computer-onderwijs. CID Ghana is daarom in oktober 2005 de Marcel van der Houwen computerschool gestart. Jongeren hebben beter toegang tot onderwijs en werk als zij beschikken over computervaardigheden. CID Ghana biedt lessen aan tegen zeer lage tarieven.

Door een donatie in 2009 heeft de computerschool het aantal computers uit kunnen breiden van 9 naar 14. Hierdoor hebben nog meer jongeren in de omgeving kans op een gedegen computer opleiding.

Tabel 1: Studenten van de Computerschool in schooljaar 2008-2009

	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4	Totaal
Man	9	5	32	10	56
vrouw	15	4	30	9	58
Totaal	24	9	62	19	114

2.3 Microkrediet programma

CID Ghana helpt de inwoners van traditionele dorpen rond de stad Tamale bij het verbeteren van hun levensomstandigheden. In samenwerking met dorpscomités, lokale partners en overheid worden projecten op het gebied van onderwijs en empowerment van vrouwen gerealiseerd. Duurzaamheid van de projecten en actieve participatie van de dorpen is daarbij een belangrijk uitgangspunt.

CID Ghana wil niet alleen door middel van leningen aan deze vrouwen hun economische zelfstandigheid en levensstandaard verhogen. Het hoofddoel van deze projecten is empowerment van de vrouwen. Onder andere door middel van training in marketing, credit management, groupdynamics wil CID Ghana het zelfvertrouwen in hun eigen mogelijkheden en het recht op zelfbepaling van het leven van deze vrouwen bevorderen.

Op dit moment zijn er twee microkrediet projecten lopende onder CID. In 2007 is in de dorpsgemeenschappen Kukuo Yapalsi en Tempe Kukuo een batik groep opgericht bestaande uit 20 vrouwen. Deze vrouwen hebben hun associatie gedoopt met de naam Suglo Sgbini Bibi (Geduld verzet bergen). De vrouwen zijn getraind in batikvaardigheden en de groep draait goed. Op basis van een impactevaluatie in 2009 is gebleken dat het project positieve invloed heeft op het leven van deze vrouwen.

2.3.1 Sheabutter project

In Kootingli, een dorpsgemeenschap in de nabijheid van Tamale, zijn, uitgaande van de vrouwen uit het dorp initiatieven genomen om een sheabutter project te ontwikkelen.

Dit project bevindt zich eind 2009 nog in een initiële fase en CID Ghana is volop bezig met het creëren van goede startvoorwaarden. Er heeft zich een groep van 40 vrouwen gevormd, die met behulp van een microkrediet/aflossingschema van CID Ghana al op kleine schaal aankopen kunnen en met deze aankopen eveneens op heel kleine schaal kunnen verhandelen, waardoor ze voor zichzelf iets betere levensomstandigheden kunnen creëren.

2.4 Sponsorprogramma voor schoolkinderen

Het sponsoringprogramma houdt in dat er voor de geselecteerde leerlingen jaarlijks een bepaald bedrag wordt vrijgemaakt om hen in hun onderwijs te voorzien. Dit geld is afkomstig van vrijwillige donaties van één of meerdere sponsorouders die een kind gedurende enkele jaren willen sponsoren. De hoogte

van het bedrag hangt af van de onderwijsgraad waar de jongeren zich in bevinden, de basisschool, middelbare school of hogere studies.

De kinderen op de wachtlijst die nog geen sponsorouder hebben, worden door CID Ghana zelf gedeeltelijk uit de nood geholpen, door hen aan het begin van het schooljaar van bepaalde materialen te voorzien.

In 2009 zijn er vanuit Nederland 15 nieuwe donateurs gevonden die een kind sponsoren. In totaal konden er door Nederlandse steun in 2009 17 kinderen naar school.

3 Vrijwilligers

Via CID Ghana kunnen vrijwilligers in Ghana werken voor een periode van 2 tot 12 maanden in een scala van werkplaatsen zoals weeshuizen, scholen, voorlichtingsprogramma's en straatkinderenorganisaties. CID Ghana werkt met vrijwilligers uit heel Europa. Het doel van het vrijwilligersprogramma is om zowel Europeanen als Ghanezen kennis te laten maken met mensen uit een andere cultuur. Om dit doel te bereiken vindt CID Ghana het belangrijk dat de vrijwilliger samenwerkt met de lokale bevolking en in een gastgezin verblijft.

In vergelijking met andere NGO's die Nederlandse vrijwilligers uitzenden is CID Ghana goedkoop. Zeker ook de hostfamily fee is laag. De begeleiding in Ghana door de assistent van de Ghanese vrijwilligerscoördinator is goed en warmhartig. Dat is iets waar de vrijwilliger altijd heel tevreden over is. Zo ook over de voorbereiding in Nederland op het verblijf in Ghana en het contact met Nederlandse mentor tijdens dat verblijf.

3.1 Werving

De meeste potentiële vrijwilligers maken voor het eerst kennis met CID Ghana via de website. De vraag aan potentiële kandidaten hoe zij bij CID Ghana terecht gekomen wordt altijd beantwoordt met: *googlend*. Een enkele keer via Move Your World waarbij CID Ghana bekend is als vrijwilligersorganisatie.

Hoewel we in 2009 op verschillende markten voor vrijwilligers hebben gestaan, levert dit ons weinig aanmeldingen op. Aan actieve werving via scholen of universiteiten is er in 2009 niets gedaan. CID is voornemens om dit in 2010 wel te doen.

3.2 Aantallen en werkplekken

CID Ghana Nederland heeft in 2009 15 vrijwilligers/stagiaires uitgezonden. Daarnaast zijn er vanuit Spanje (2), Denemarken (1) en België (16) vrijwilligers naar via CID Ghana vertrokken.

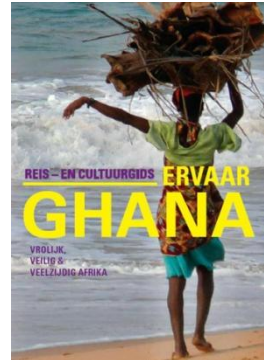
De vrijwilligers en stagiaires hebben zowel op projecten van CID Ghana gewerkt als in projecten van partnerorganisaties. De vraag naar werk in weeshuizen was in 2009 hoog. Daarnaast hadden we dit jaar vanuit Europa opvallend veel stagiaires (10 in totaal).

CID Ghana heeft afspraken lopen met de diverse werkplekken waar stagiaires geplaatst kunnen worden. Stagiaires moeten een interne en externe supervisor

hebben. Zij moeten begeleid worden in hun opdracht. Normaal gesproken komen stagiaires van hogescholen of universiteiten. De begeleiding van stagiaires loopt goed. Opvallend is dat de mbo student zich niet bij CID Ghana aanmeldt voor uitzending.

4 Communicatie en fondsenwerving

CID Ghana is afhankelijk van fondsen om projecten te kunnen financieren. Daarnaast wil CID Ghana een serieuze speler zijn op het gebied van vrijwilligers. Daarom is CID regelmatig vertegenwoordigd op beurzen, geeft CID presentaties bij verschillende instellingen en wordt jaarlijks een reünie georganiseerd.

4.1 Ervaar Ghana

CID Ghana is sinds 2009 officieel wederverkoper van Ervaar Ghana. Dit is een reis- en cultuurgids. Van elk verkocht exemplaar komt € 9,95 ten goede aan de projecten van CID Ghana. Het boekje vindt gretig aftrek bij vrijwilligers.

4.2 Jaarlijkse reünie

Op 17 oktober vond de jaarlijkse reünie plaats in Amsterdam. De reünie was zowel voor ex-vrijwilligers, als voor donateurs en andere betrokkenen. Er waren dit jaar ruim 30 mensen, die allen konden genieten van de traditionele Jollof rijst, maar ook van pannenkoeken en quiche.

Wij kijken terug op een succesvolle reünie, waarbij de vrienden van CID weer hebben kunnen bijpraten over de actuele stand van zaken van de projecten.

4.3 Overzicht van activiteiten in 2009

- Presentaties bij verschillende gezelschappen (Rotary, basisschool te Schagen, damesgezelschap, OpenHof kerk te Rijssen)
- Aanwezigheid op Roots festivals, 20 juni 2009 te Amsterdam
- Organisatie van jaarlijkse reünie voor ex vrijwilligers en vrienden van CID
- Verkoop boekje Ervaar Ghana
- Introductie Automatische incasso voor Vrienden van CID

5 **Blik op de toekomst**

Volop ambities, maar wel met besef van realiteit. CID Ghana is zoals gezegd een kleine stichting in Nederland. Afgelopen jaar hebben we een goede koers gevaren en onze doelen nagenoeg gerealiseerd. Toch blijft onze hulp vanuit Nederland helaas nog steeds nodig. Helaas, omdat dit betekent dat Ghana nog niet (economisch) onafhankelijk kan opereren. Voor CID Ghana is dit wel de lange termijn ambitie; een stichting die op komt voor de achtergestelde dorpen voor en door Ghana.

CID Ghana is ambitieus. In 2010 zullen nieuwe dorpen worden bevraagd op hun ondersteuningwensen. We kunnen en willen niet alles honoreren, alleen de meest behoeftige dorpen kunnen in aanmerking komen voor onze hulp. Voor Nederland betekent dit dat we zullen kijken naar financiële middelen. Maar tot die tijd bouwen we af waar we aan begonnen zijn. Voor 2010 zullen wij ons dus wederom richten op water- en sanitatie, microkredieten en het uitbreiden van de computerschool. Voor de laatste twee zijn specifieke plannen. Daarvan lichten we graag een tipje van de sluier op.

5.1 **Microkredieten; professionalisering en schaalvergroting**

De batikgroep

CID Ghana Nederland is er inmiddels in geslaagd een eerste opdracht te verwerven voor het vervaardigen van batiklapen door de batikgroep. Het is nu heel spannend voor de vrouwen en voor CID Ghana of deze opdracht kan worden omgezet in meer leveringen.

De sheabutter groep

Het grote doel voor 2010 is te komen tot een volwaardige sheabuttergroep, die op grote schaal en kwalitatief hoogwaardige sheabutter levert aan de Tungteiya Sheabutter Association. De benodigdheden daarvoor: machines, waarmee deze goede sheabutter op grote schaal vervaardigd kan worden, een werkplaats, trainingen om met de machines om te gaan en om een zelfsturende groep te worden en coaching vanuit CID Ghana om het doel te halen zijn neergelegd in een projectplan. Hiermee wordt naar sponsoren gezocht.

5.2 **Computerschool; op naar mobiliteit**

Sinds enkele jaren is ICT een verplicht onderdeel van het curriculum op Ghanese scholen. Logisch, want ICT is de toekomst. Toch is het niet vanzelfsprekend. Ghanese scholen hebben meestal niet de beschikking over computers. Leren hoe

een computer werkt gebeurt op papier. En slechts weinig kinderen kunnen gebruik maken van de computerschool van CID Ghana, omdat ze veelal te ver weg wonen. Daarom wil CID Ghana in 2010 werken aan een mobiel laptopproject, waarbij de scholen in de omgeving van Tamale gebruik kunnen maken van computers en de expertise van de leerkracht van de Marcel van der Houwen computerschool.

CID Ghana Nederland zal zich in 2010 inzetten om dit ambitieuze en innovatie plan te ondersteunen.